

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2018/1553,**15. oktoober 2018,****milles käsitletakse kolmandate riikide riiklike taimekaitseorganisatsioonide poolt välja antud elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide tunnustamise tingimusi***(teatavaks tehtud numbri C(2018) 5370 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 13 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 2000/29/EÜ on sätestatud, et selle V lisa B osas loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude toodetega, mis on pärit kolmandast riigist ja mida tuuakse liidu tolliterritooriumile, peab liitu sisenemise hetkest alates olema kaasas nende puhul nõutava ametliku fütosanitaarsertifikaadi (direktiivis: taimepuhtuse tunnistus) originaal. Rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni lisas on esitatud nõutava fütosanitaarsertifikaadi näidis.
- (2) Direktiivis 2000/29/EÜ on sätestatud, et elektroonilisi fütosanitaarsertifikaate võib tunnustada tingimustele vastavaks juhul, kui komisjoni kehtestatud eritingimused on täidetud.
- (3) Komisjoni otsusega 2004/292/EÜ ⁽²⁾ vastavalt nõukogu direktiivile 90/425/EMÜ ⁽³⁾ loodud süsteem TRACES on komisjoni loodud veebipõhine vahend sanitaar- ja fütosanitaarnõuete sertifitseerimiseks ning seda kasutatakse loomade, sperma ja embrüote, toidu, sööda ja taimede liidusisese kaubanduse ning loomade, sperma ja embrüote, toidu, sööda ja taimede liitu impordi korral. Süsteem võimaldab läbida kogu sertifitseerimisprotsessi elektrooniliselt ning lihtsustab asjaomaste kaubanduspartnerite ja kontrolliasutuste vahelist teabevahetust.
- (4) Süsteem TRACES võimaldab kolmandate riikide riiklike taimekaitseorganisatsioonide poolt paberikandjal välja antud fütosanitaarsertifikaatide koopiaid üles laadida. Liikmesriikide riiklikud sertifitseerimissüsteemid võivad pakkuda sarnaseid funktsioone.
- (5) ÜRO kaubanduse hõlbustamise ja elektroonilise äritegevuse keskus (UN/CEFACT) on välja töötanud tehingute lihtsustamiseks mõeldud tehnilised standardid, mis on kasuks üleilmse kaubanduse kasvule. Need standardid on paberivaba kaubandussüsteemi rakendamisel väga olulised ja neis kirjeldatakse teabevahetusel kasutatavate andmete vorme. Laiendatav märgistuskeel XML on kõikjal aktsepteeritav standardsõnumivorming, mida kasutatakse andmete organiseerimiseks ja kirjeldamiseks sellistes dokumentides nagu fütosanitaarsertifikaadid.
- (6) Liidus kasutatavate elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide tunnustamisel tuleks seega eeltingimuseks seada UN/CEFACT standarditele vastavus ja XML-vormingu kasutamine.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014 ⁽⁴⁾ on sätestatud usaldusteenuste eeskirjad ja kehtestatud e-allkirja, e-templi, e-ajatempli, e-dokumentide, registreeritud e-andmevahetusteenuste ja veebisaitide autentimise sertifitseerimisteenuste õigusraamistik, mida on vaja, et tagada elektroonilise identimisvahendite teatav usaldusväarsus.

⁽¹⁾ EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ süsteemi TRACES kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).

⁽³⁾ Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

- (8) Määrusega (EL) nr 910/2014 on kehtestatud teatavad turvanõuded, mis tuleb eri tehnoloogiatega tagada. Eelkõige on selles sätestatud selliste kvalifitseeritud usaldusteenuste osutajate suhtes kehtivad nõuded, kes võimaldavad anda kvalifitseeritud e-allkirja ja e-templi, samuti nende kvalifitseerimata usaldusteenuste osutajate suhtes kehtivad nõuded, kes võimaldavad anda täiustatud e-allkirja ja e-templi. Mõlemad teenuseosutajad on ilmselgelt suutelised allkirja andjat või templi panijat identifitseerima.
- (9) Selleks et säilitada e-identimisvahendite ja elektroonilise sertifitseerimise piisavat turvalisuse taset ning et sertifitseerimise digitaliseerimine oleks kooskõlas komisjoni 6. mai 2015. aasta teatisega „Digitaalse ühtse turu strateegia“, ⁽¹⁾ samuti selleks et ühtlustada liikmesriikides kehtivaid standardeid, on asjakohane, et elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide tunnustamise tingimused vastaksid määruses (EL) nr 910/2014 sätestatud ja eelkõige neile standarditele, mis on kehtestatud kvalifitseeritud e-allkirja, e-templi ja e-ajatempli ning täiustatud e-allkirja ja e-templi suhtes.
- (10) Et võimaldada käesoleva otsuse järkjärgulist rakendamist ja vältida häireid kaubanduses, on asjakohane tunnustada teatava ajavahemiku vältel elektroonilisi fütosanitaarsertifikaate, mis vastavad määruses (EL) nr 910/2014 e-allkirja ja e-templi suhtes sätestatud kriteeriumidele.
- (11) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas otsuses käsitletakse kolmandate riikide riiklike taimekaitseorganisatsioonide poolt välja antud elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide tunnustamise tingimusi.

Artikkel 2

Kolmandate riikide riiklike taimekaitseorganisatsioonide poolt välja antud elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide tunnustamise tingimused

1. Fütosanitaarsertifikaati, mis sisaldab rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni lisa esitatud fütosanitaarsertifikaadi näidises olevaid andmeid, tunnustatakse elektroonilise fütosanitaarsertifikaadina eeldusel, et täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) fütosanitaarsertifikaadi on välja andnud kolmanda riigi riiklik taimekaitseorganisatsioon ühes järgmistest süsteemidest:
- i) TRACESi süsteem,
 - ii) liikmesriigi riiklik sertifitseerimissüsteem,
 - iii) kolmanda riigi elektrooniline sertifitseerimissüsteem, mis võimaldab jagada andmeid TRACESi süsteemi või liikmesriigi riikliku sertifitseerimissüsteemiga;
- b) fütosanitaarsertifikaat põhineb UN/CEFACT standarditel ja on koostatud XML-vormingus;
- c) fütosanitaarsertifikaadi on allkirjastanud selleks volitatud ametnik määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punktis 11 sätestatud täiustatud e-allkirjaga või punktis 12 sätestatud kvalifitseeritud e-allkirjaga;
- d) fütosanitaarsertifikaadil on määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punkti 26 kohane täiustatud e-tempel või punkti 27 kohane kvalifitseeritud e-tempel, mille on pannud riiklik taimekaitseorganisatsioon, või täiustatud e-allkiri või kvalifitseeritud e-allkiri, mille on andnud fütosanitaarsertifikaadi väljastanud riikliku taimekaitseorganisatsiooni ametlik esindaja;
- e) fütosanitaarsertifikaadil on määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punkti 34 kohane kvalifitseeritud e-ajatempel.

⁽¹⁾ COM(2015) 192 (final).

2. Kui elektrooniline fütosanitaarsertifikaat on välja antud vastavalt lõike 1 punkti a alapunktile iii, siis peavad liikmesriigid ja komisjon välja töötama sellisel toimiva vastuvõtva süsteemi, mis võimaldab teha kindlaks, et andmete edastamisel on tegemist fütosanitaarsertifikaadi väljastanud riikliku taimekaitseorganisatsiooni täiustatud või kvalifitseeritud e-templi või fütosanitaarsertifikaadi väljastanud riikliku taimekaitseorganisatsiooni ametliku esindaja täiustatud või kvalifitseeritud e-allkirjaga. Sel juhul lõike 1 punktis c sätestatud tingimust ei kohaldata.

3. Erandina lõike 1 punktides c ja d kehtestatud nõuetest ja 12 kuu jooksul, st kuni 15. oktoobrini 2019, tunnustatakse fütosanitaarsertifikaati elektroonilise fütosanitaarsertifikaadina, kui selle on allkirjastanud selleks volitatud ametnik määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punktis 10 kirjeldatud viisil antud e-allkirjaga ning sellel on määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punktis 25 kirjeldatud e-tempel, mis kuulub fütosanitaarsertifikaadi väljastanud riiklikule taimekaitseorganisatsioonile, või fütosanitaarsertifikaadi väljastanud riikliku taimekaitseorganisatsiooni ametliku esindaja e-allkiri.

Artikkel 3

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. oktoober 2018

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Vytenis ANDRIUKAITIS